Sodelovanje s šolo Medardo Rosso iz Lecca, Italija

Gostitev

Likovna delavnica *Meje v vizualni umetnosti* (*Borders in Visual Art)* – Koper, 9. 10. 2025, za dijake iz Nizozemske, Italije, Finske in Španije.

Delavnica je bila zasnovana kot raziskovanje meje med realnostjo in iluzijo v vizualni umetnosti, kar je osrednja tema gradiva *Meje v vizualni umetnosti – od realnosti do iluzije*. Dijaki so se najprej seznanili z osnovnimi pojmi, nato pa so v dveh praktičnih sklopih ustvarjali lastna umetniška dela.

Teoretični del: Na začetku so bili dijakom predstavljeni temeljni pojmi iz dokumenta/PPT:

- umetnost kot *izraz oz. rezultat človeške kreativnosti in domišljije* (*»expression or application of human creative skill and imagination«)*
- realnost kot *stanje stvari, ki kot takšne obstajajo* (*»the state of things as they actually exist«)*
- iluzijo kot *napačna oz. lažna zaznava določene čutne izkušnje* (*»a wrong or misinterpreted perception of a sensory experience«)*

S pomočjo primerov umetnostnozgodovinsko pomembnih avtorjev kot so: R. Magritte, J. Vermeer, Banksy, M. C. Escher, Arcimboldo, R. Smithson …) so dijaki opazovali, kako umetniki brišejo mejo med tem, kar je resnično, in tem, kar je zgolj videti resnično.

Posebej so bila izpostavljena vprašanja:

Kje je meja med realnostjo in iluzijo v umetnosti? (»Where's the border(line) between reality and illusion in art?«)

Dijaki so razpravljali o tem, kako se meja kaže v interpretaciji, kompoziciji, simbolih, optičnih prevarah in sodobnih digitalnih manipulacijah (npr. AI-deepfake primeri itd).

Praktični del:

Ustvarjanje logotipa in likovne interpretacije pojma *meje (border)*

Prva skupina je prejela natančna navodila iz dokumenta: ustvari logotip na temo meje v : kulturi, zgodovini, geografiji, jeziku, spoznanjih itd. Lik. tehnika je bila prosta. Spodbujal sem jih, naj bodo *poetični, kritični, humorni ali neposredni*, ter naj v delu ustvarijo jasen likovni in pomenski (vsebinski) kontrast med podobo logotipa in kontekstom v katerega je postavljena.

Vsaka skupina je na koncu svoje delo predstavila ostalim udeležencem.

Domači in tuji učitelji so sodelovali pri vodenju delavnic.

Digitalna fotozgodba ali fotomontaža na temo *border(s)*

Druga skupina je delala digitalno. Izdelati so morali foto-strip na temo meje v digitalni obliki oz. s pomočjo računalnika ali pametnega telefona.

Dijaki so:

- najprej pripravili storyboard,
- nato pa s programi (Canva, Gimp, Krita, PowerPoint …) oblikovali končni izdelek,
- projekte izvozili kot JPG/PNG/PDF slike,
- delali individualno ali v parih,
- iskali jasen vizualni in pripovedni način, kako prikazati meje v vsakdanjem življenju.

Tudi ta skupina je svoje delo javno predstavila.

Delavnico je bila sklenjena z mislijo Alberta Einsteina, ki se pojavi na zadnji strani gradiva:

Realnost je zgolj iluzija, čeprav zelo trdovratna. (»Reality is merely an illusion, albeit a very persistent one.«)

Dijaki iz štirih držav so skozi analizo umetniških primerov in praktično ustvarjanje raziskovali, kako umetnost prehaja iz realnosti v iluzijo. Delavnica je združevala teorijo, analogno likovno ustvarjanje, digitalno oblikovanje in medkulturno sodelovanje. Osrednja nit je bila razumevanje in interpretacija pojma *meja* – tako v umetnosti kot v življenju.

Domači in tuji učitelji so sodelovali pri vodenju delavnic.

Pri predmetu Risanje in slikanje 4 je bila izvedena še delavnica med dijaki iz naše šole in njihovimi vrstniki iz umetniškega liceja iz Italije (Liceo Medardo Rosso). Namen ure je bil spodbujanje opazovanja, hitrega likovnega odziva in medkulturnega sodelovanja skozi krokije človeške figure:
Dijakom je bila predstavljena definicija krokija – hitro, sproščeno, a natančno beleženje človeške figure, ki zahteva:

- opazovanje proporcev,
- razumevanje ravnovesja (tako fizičnega kot kompozicijskega),
- zaznavanje izrazne dinamike telesa,
- sposobnost hitrega prenosa poze na papir.

Ker je šlo za mednarodno skupino, je bil vzpostavljen vzporeden sistem dela, ki je bil razumljiv vsem udeležencem, obenem pa sem italijanskim dijakom podajal korekture v italijanščini, kar je dodatno okrepilo občutek medkulturne povezanosti.
Dijaki iz Slovenije in Italije so se razdelili v manjše skupine ter se medsebojno pozirali.
Izvajali so:

- kratke, 1–2-minutne poze za hitre krokije,
- daljše, 5–10-minutne poze za bolj strukturirane kompozicije,
- stoječe, sedeče in dinamične poze,
- poze z izrazitejšim gibanjem ali zasukom trupa.

Tak način dela je ustvaril sproščeno, a delovno intenzivno atmosfero, kjer so dijaki opazovali drug drugega, se učili iz telesne govorice in se hkrati soočali z izzivi hitrega risanja.

Delavnica je bila uspešna tako likovno kot pedagoško, saj je združila opazovanje, ustvarjanje, komunikacijo in medkulturno izkušnjo.

Dijaki so se udeležili še zgodovinske, športne delavnice (teorija in plesna delavnica) in delavnic s področja biologije in kemije – vse na temo Meje in meje v športu. Na ekskurzijah (Koper, istrsko zaledje, Ljubljana) so s pomočjo usmeritev in nalog zbirali in pripravljali gradivo o projektni temi.

Domači in tuji učitelji so sodelovali pri vodenju delavnic.

Mobilnost (12. 12. do 18. 12. 2025)

Med mobilnostjo na Liceo artistico Medardo Rosso iz Lecca smo izvajali:

- **opazovanje pouka angleščine:**
  - strukturirani in raznoliki komunikacijski pristopi (uradna predstavitev projekta s pomočjo videa in dialog nastopajočih z učiteljem, ostalimi sošolci),
  - uporaba avtorskih gradiv (samostojno oblikovani video oglasi),
  - poudarek na praktični rabi jezika in ustrezni strokovni terminologiji,
  - analiza učinkovitosti učnih strategij in vloge učiteljev (projektno delo in mentoriranje)

- **opazovanje in sodelovanje pri umetniškem ustvarjanju pri strokovnih predmetih:**
    - grafično oblikovanje plakatov, naslovnic in logotipov na profesionalni rač. opremi,
    - risanje po opazovanju in domišljiji,
    - tehnično risanje na prenosnikih,
    - interdisciplinarni projekti (modna revija, scenografske makete, oblikovanje knjig in plakatov).

- **vpogled v organizacijsko delovanje šole:**
    - kultura sodelovanja med učitelji,
    - struktura učnih ur,
    - stopnja samostojnosti dijakov,
    - vpliv in (ne)delovanje šolske infrastrukture na kakovost dela.

Primer interdisciplinarne delavnice (na mobilnosti):
Delavnica lutkarstva je potekala v gledališkem prostoru liceja, kjer so dijaki najprej izvedli niz **dihalnih in gibalnih vaj**, namenjenih sproščanju telesa, ozaveščanju diha ter pripravi na animacijo. Učiteljica lutkarstva je dijake vodila skozi postopno aktivacijo telesa: od počasnih, zavestnih vdihov in izdihov, do razgibavanja rok, ramen in hrbta, ki so ključni za natančno in izrazno animacijo lutke.

Po uvodnem delu so dijaki na odru **prevzeli vloge animatorjev** svojih lastnih lutk, ki so jih predhodno izdelali iz papirja. Vsak dijak je lutko najprej "prebudil" z nežnimi gibi, nato pa jo je skozi voden proces postopoma vključil v kratko odrsko situacijo. Lutke so se premikale, odzivale na prostor, na druge lutke in na animatorje, kar je ustvarilo živahno, igrivo in izrazno atmosfero.
Poseben poudarek je bil na **povezavi med dihom, gibom in animacijo**: dijaki so se učili, kako lahko z ritmom dihanja usmerjajo tempo gibanja lutke, kako z majhnimi premiki ustvarijo iluzijo živosti ter kako z usklajenim delom rok in telesa dosežejo prepričljivo odrsko prisotnost.

- Dijaki so uspešno povezali dihalne vaje z animacijo lutke in razvili občutek za ritem ter dinamiko gibanja.
- Lutke iz papirja so postale izrazno sredstvo, s katerim so dijaki prikazali čustva, medsebojne odnose skozi kratke prizore.
- Delavnica je okrepila razumevanje **interdisciplinarnosti**: likovna ustvarjalnost se je prepletla z gledališko igro, gibanjem in likovnostjo.
- Dijaki so pokazali visoko stopnjo motivacije, sodelovanja in odprtost za nove izkušnje.

Tudi na mobilnosti so domači in tuji učitelji sodelovali pri vodenju delavnic.